

Naturskyddsföreningen
Täby

ÅRSPROGRAM augusti 2020–juni 2021

Vill du bli medlem i Naturskyddsföreningen?

Gå in på <https://taby.naturskyddsforeningen.se/>

Boka i din kalender redan nu det du tycker verkar intressant!

Skicka gärna din e-postadress till

taby@naturskyddsforeningen.se

så har vi möjlighet att sända våra nyheter till dig

När du deltar i aktivitet arrangerad av Naturskyddsföreningen omfattas du av en olycksfallsförsäkring

Styrelse och funktionärer 2020–2021

Ordförande:

Göran Sandberg, Tfn 510 515 12, Mobil 076–218 56 57, goran.sandberg66@gmail.com

Sekreterare

Kathrin Wemgård, Mobil 070-738 79 90, kathrin_wemgard@yahoo.se

Kassör

Anders Wallin, Mobil 070-413 52 76, s.anders.wallin@gmail.com

Övriga ledamöter i styrelsen

Einar Fries, Tfn 756 94 44, Mobil 070-669 62 10, einar.fries@gmail.com

Hans-Erik Nordin, Tfn 756 31 32, Mobil 0706-80 50 32, hasse.nordin@hotmail.com

Karl Hellström, Tfn 08-758 79 43, Mobil 0730-39 79 43, karl.hellstrom@telia.com

Louise Ivstam, Mobil 070-791 33 99, louise@ivstam.se

Ragnvald Pettersson, Tfn 08-758 40 44, Mobil 070-722 51 84, ragnvald.pmoller@telia.com

Suppleanter i styrelsen

Elisabeth Johansson, Mobil 0707-86 88 65, elisabethsbrevlada@gmail.com

Klimatgruppen

Göran Sandberg, Kathrin Wemgård, Louise Ivstam, Einar Fries, Per Broman
per.l.broman@hotmail.se

Intresseområden

Skolprojektet
Fåglar, skog, fågelholkar
Viggbyholms ekbacke, skog
Klimat
Webbplats, energi
Trafik, cykel
Holkhögs skolan
Skålhamra kvighage
Sophantering, källsortering

Kontaktpersoner

Göran Sandberg, Kerstin Olsson
Hans-Erik Nordin
Einar Fries
Göran Sandberg
Kathrin Wemgård
Karl Hellström
Anders Wallin och Dag Fries tel: 073 200 55 66
Hans-Erik Nordin och Ragnvald Pettersson
Louise Ivstam

e-post: taby@naturskyddsforeningen.se

Hemsida: <https://taby.naturskyddsforeningen.se/>

Facebook: <https://www.facebook.com>, "Täby Naturskyddsföreningen"

Bankgiro: 5197-6009

Välkomna!

Lyssna till intressanta föreläsningar och följ med ut i naturen

Täby har en spännande och variationsrik natur. Genom ditt medlemskap i Naturskyddsföreningen har du möjlighet att påverka så att Täby utvecklas varsamt och med hänsyn till sina gröna områden. Du har också möjlighet att delta i aktiviteter och utflykter.

Täby Naturskyddsförening (TNF) är en lokal krets av Naturskyddsföreningen. Alla Naturskyddsföreningens medlemmar boende i Täby, för närvarande drygt 1700, är automatiskt medlemmar i Täbykretsen. Samtidigt tillhör vi Naturskyddsföreningen i Stockholms län, som vi har nytta av i olika sammanhang.

Vad vi sysslar med framgår av detta programhäfte och vår webbplats <https://taby.naturskyddsforeningen.se/>

Vi bevakar efter bästa förmåga de gröna frågorna i Täby och är remissinstans i sådana kommunala ärenden.

Täbykretsen försöker anlägga ett brett klimatperspektiv i många aktuella frågor. Det innebär bland annat att främja verksamheter och planer som minskar användning av fossila bränslen samt även minskar hotet mot biologisk mångfald.

Även icke medlemmar är välkomna. Alla deltar på egen risk i föreningens arrangemang. För medlemmar i Naturskyddsföreningen finns en gällande olycksfallsförsäkring.

Programpunkter med är lämpliga även för barnfamiljer.

Kom ihåg att du har 10% rabatt på SJ som medlem.

Ibland händer saker snabbt!

*Har du inte fått några **mejl** från oss kan det bero på att vi inte har din aktuella mejladress. Vill du vara med på vår mejllista och ta del av våra extrautskick är det lätt fixat: Mejla till **taby@naturskyddsforeningen.se** så ser vi till att lägga till dig på listan inför framtida utskick.*

Kallelse till årsmöte 2021

Årsmötet äger rum tisdagen den 2 mars kl. 19.00–ca 21.00.

Plats: Ytterbystugan, Östra Banvägen 78 i Roslags Näsby.

Medlemmar är välkomna att lämna in skriftliga motioner till styrelsen senast den 2 februari.

Dagordning, årsberättelse och övriga handlingar kommer att finnas tillgängliga på årsmötet. Kallelse sker endast på detta sätt.

TNFs hemsida och Facebook

Titta in på kretsens hemsida <https://taby.naturskyddsforeningen.se/>

Där får du information om TNFs synpunkter på kommunens planer i Täby och kan läsa våra svar till kommunen.

TNFs samtliga yttranden finns samlade på vår hemsida:

<https://taby.naturskyddsforeningen.se/> under fliken 'Yttranden'.

Se även under fliken 'Vi bevakar', där hittar du ärenden vi håller ett vakande öga på.

Vi finns även på Facebook <https://www.facebook.com/tabynaturskyddsforening/>

Klimatarbete

Naturskyddsföreningen på riksnivå har under flera år arbetat hårt för att påverka svenska myndigheter och allmänheten i frågor som rör den globala uppvärmningen.

Internationella avtal är nödvändiga men – har det visat sig – svåra att förhandla fram i en takt och på ett sätt som denna angelägna fråga egentligen kräver.

Naturskyddsföreningen formulerar tydligt att klimatarbete till mycket stor del handlar om beslut och förändringar som sker lokalt, på läns- och kommunnivå. Sveriges kommuner har stora möjligheter att fatta beslut som beaktar och främjar ett hållbart klimat. Genom sin verksamhet påverkar man även kommuninvånare och företag att fatta egna klimatkloka beslut, man bidrar till att förändra levnadsmönster.

Naturskyddsföreningens Täbykrets har en grupp som arbetar med klimatrelaterade frågor inom vår kommun. Vi arbetar bl.a. med att finna vägar att öka medvetenheten i dessa frågor och att påverka politiska processer genom att möta Täbys politiska partier och tjänstemän.

Inom flera områden bör arbetet bedrivas, det handlar om:

- *Byggande och boende*, t.ex. minskning av koldioxidutsläpp via energisnåla hus, användning av icke-fossila energislag för uppvärmning.
- *Transporter*, t.ex. via utvecklad kollektivtrafik, pendelparkeringar och underlättande av cykeltransporter.
- *Livsmedelsfrågor*, t.ex. främja matvanor som minskar miljöbelastning, minskat köttätande som kan nås genom att införa ökat antal vegetariska och även ekologiska luncher i bl.a. skolor.
- *Energifrågor*, t.ex. hur Täby i ett långt perspektiv ska försörjas med energi och värme för att minska klimat- och annan miljöbelastning. TNFs synpunkter i denna fråga finns under fliken ”Vi bevakar/Energiförsörjning av fastigheter” på vår hemsida.

Skolprojektet i Åva gymnasium

Klimatgruppen bedriver även projektverksamhet i Åva gymnasium där syftet är att öka gymnasieungdomars medvetenhet om global uppvärmning. Den ökade medvetenheten ska förhoppningsvis bidra till förändrade levnadsvanor och eventuell vilja att själva delta i arbete att värna klimat och miljö.

Skogsgruppen

TNF har en skogsgrupp som med jämna mellanrum träffar representanter från Täby kommun för gemensam genomgång av skogen i Täby.

Är du intresserad och vill delta så kontakta Hasse Nordin eller Einar Fries (se sid 2).

Skålhamra kvighage

Täby hembygdsförening och TNF hjälps åt med att röja sly i Skålhamra kvighage under vintern och våren. På sommaren betar det kor där.

Är du intresserad och vill delta så kontakta Hasse Nordin (se sid 2).

På försommaren ordnar vi en blomstervandring i hagen.

Skötselåtgärder för ekarna i Viggbyholms ekbacke

Skötselåtgärder för Tåbys största bestånd av jätteekar, beläget 400 m söder om Viggbyholms gård, pågår sedan snart 13 år efter samråd med och tillstånd av markägaren. Tåby Naturskyddsförening, i nära samverkan med Tåby Hembygdsförening och Tåby kommun, utför försiktiga åtgärder för att bevara och vidareutveckla denna mer och mer sällsynta biotop för framtiden.

Våra medlemmar och andra intresserade är välkomna att delta i det fortsatta arbetet under hösten 2020 och våren 2021. Du kan lära dig mer om praktiskt naturskyddsarbete, och speciellt om skötsel av ekar.

Kontakta Einar Fries (se sidan 2), eller kom till något av insatstillfällena i oktober och november 2020 samt mars 2021, se nedan i årsprogrammet.

Mindfulness - hämta kraft i naturen

Du är välkommen att delta i våra ledarledda, stilla promenader med mindfulnessövningar och naturupplevelser. Mindfulness i naturen visar hur du där kan hitta avslappning och återhämtning från en stressad vardag.

Vi planerar en vandring i början av september, se närmare på vår hemsida.

Stolpaskogen, Tåbys stadsskog

I Stolpaskogen finns en vandringsslinga med informationsskyltar och pedagogiskt material för alla åldrar. Karta och informationshäfte finns på kommunens hemsida <https://www.taby.se/> och sök därefter på **Vandringsleder**.

Mörtsjön, upptäck de tre vandringslederna

Upptäck vandringslederna vid Hagby och runt Mörtsjön, totalt ca 15 kilometer. De startar från var sin grön entré/friluftsparkering. Kartor finns på kommunens hemsida <https://www.taby.se/> och sök därefter på **Vandringsleder**

Täbys fritidskarta och kartor över de gröna kilar

Kommunen har tagit fram kartor för att visa vägen till en aktiv fritid i Täby. På kommunens hemsida <https://www.taby.se/> finns det flera olika kartor man kan titta på. Sök på **Täbykartan** och välj där tex 'Fritidskartan' eller 'Spår och leder'.

Vi rekommenderar även naturkartan.se/grona-kilar som är en guide till naturen i några av Stockholmsregionens gröna kilar. I Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilen presenteras vandringsleder, naturreservat, entréer och besöksvärda platser.

Storstockholms gröna kilar

Storstockholms gröna kilar är beteckningen på de naturområden som "blivit över" när staden har vuxit utåt längs vägar och järnvägar. I en stjärnformad struktur når de obebyggda områdena ända in mot Stockholms centrala delar. Täby berörs av tre kilar, nämligen Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilen. Alla dessa tre kilar är föremål för mellankommunal samverkan i avsikt att bevara dem. Vår förening brukar delta i de möten som anordnas.

I samarbete med en rad andra organisationer arrangerar Naturskyddsföreningen varje år i maj den s.k. Gröna kilarnas dag på ett antal platser runt Stockholm under parollen *Skydda Stockholms gröna kilar!*

"Bra Miljöval" i Täby

Samhället behöver medvetna konsumenter för att skydda hotade djur, växter och naturtyper. Därför startade Naturskyddsföreningen sin miljömärkning för 30 år sedan. *Bra Miljöval* är den enda märkningen i Sverige som bedrivs av en miljöorganisation.

Idag märker Naturskyddsföreningen produkter och tjänster inom 9 olika verksamhetsområden: Biobränsle, Butiker, El, Försäkringar, Kemiska produkter, Kosmetika, Mobilabonnemang, Textil, Persontransporter, Godstransporter samt Fjärrvärmen. För närvarande är det 678 (2020-06-12) olika produkter och tjänster som är miljömärkta.

På hemsidan <https://www.naturskyddsforeningen.se/bra-miljoval/register> går det att söka på vilka produkter/butiker som är märkta.

Årsprogram augusti 2020–juni 2021

CORONATIDER: Så här gör vi. Vi fortsätter med våra turer ute i naturen men vi vill att du som funderar på att delta tar ett eget ansvar och följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Vi håller avstånd från varandra när vi vandrar.

► September–december 2020

Mindfulness i naturen

I slutet av augusti(29,30/8) eller början av september(5,6/9), exakt datum och plats meddelas på vår hemsida.

Lugn vandring någonstans i Täby, under ledning av utbildade mindfulnessguider. Ta med sittunderlag och ev myggmedel.
Information Irja Nordin tel: 08-756 31 32

Vandra längs kraftledningen i Rösjön och se naturens återhämtning

Lördag den 12 eller söndag den 13 september kl. 10.00

Kraftledningen går i luften från Hagby ner mot Rösjön. När vi gick där våren 2016 så var det stora sår i naturen. Vi ska nu se hur det gått för naturen att återhämta sig.

Ta med fika till rasten vid Fjäturen.

För anmälan ring Kathrin Wemgård torsdag den 10 september (se sid 2).

Dagvattendammarna vid Visinge

Lördag den 26 september kl. 14.00 -16.00

Andreas Jacobs och Anton Mankesjö från Täby kommun kommer och presenterar övergripande om Täby kommuns vatten med sjöar, vattendrag och kust samt om dagvatten i stort men också vad som är specifikt för Visinge dagvattenanläggning. Ta med fika till rasten.

För anmälan ring Göran Sandberg, begränsat antal platser (se sidan 2).

Vi träffas vid Visinge dagvattenanläggning, hållplats Täbyvägen (buss 610 och 611).

Vill du förbereda dig rekommenderar vi att ta del av den information om dagvatten som finns på Täby kommuns hemsida: <https://www.taby.se/bygga-och-bo/vatten-och-avlopp-va/dagvatten/>

Spaning efter höstens flyttfåglar

Lördag den 3 eller söndag den 4 oktober kl. 09.00

Vilka fåglar flyttar söderut? Tillsammans med Hasse Nordin tar vi oss upp på Hagbytippens topp för att lära oss allt om flyttfåglar. Ta med fika och kikare om du har.

För anmälan ring Hasse Nordin torsdag den 1 oktober (se sidan 2).

Delta i och lär mer om skötseln av Viggbyholms ekbacke

Söndagarna den 11 oktober och den 8 november kl. 09.30–12.30

Ekbacken ca 400 m söder om Viggbyholms gård är en fin ädellövskog, tidigare under igenväxning. Insatserna samordnas av Täby Naturskyddsförening samt Täby Hembygdsförening. Kom med och delta de dagar/tider som passar dig i de välbehövliga men försiktiga skötselåtgärderna i detta för Täby unika bestånd av jätteekar. Teori blandas med praktiskt arbete. Ta med något gott till fikapausen och gärna en såg eller sekator för buskar och grenar. För mer information ring Einar Fries (se sidan 2). Du läsa mer om ekarna på Täby kommuns hemsida, sök på 'Ekarna i Täby'

Fortsättning på skötsel av Viggbyholms ekbacke

Söndag den 8 november kl. 09.30–12.30 se text ovan.

**Temadag under Miljövänliga veckan,
tema: hållbar konsumtion och återbruk**

Vi hade planerat att ha denna dag lördagen den 17 oktober i Näsby Parks Centrum på samma lyckade sätt som 2019. Men på grund av rådande situation i Coronatider så pausar vi detta evenemang till 2021.

Men vi vill dock påminna dig om att ta tillvara din konsumentmakt. Handla främst miljömärkt och ekologiskt. Och många gånger kanske man inte behöver handla alls, utan att man kan laga och återanvända det man redan äger.

Se vidare: <https://www.globalamalen.se/>
där mål 12 är att främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Adventskaffe med glögg, lussekatter och bildföredrag

Tisdag den 1 december kl. 19.00–21.00

Kom och prata med andra natur- och miljövänner till adventskaffe med glögg och lussekatter.

Program meddelas senare på vår hemsida.

Plats: Ytterbystugan, Östra Banvägen 78 i Roslags Näsby.

► Januari–juni 2021

Täbys Holkhögskola

Söndag den 7 februari kl. 10.00–12.00

Vi håller oss inomhus och snickrar holkar av olika slag. Du är välkommen oavsett ålder och erfarenhet av snickrande. Det blir en fortsättning på tidigare uppskattade träffar och nu ger vi oss på lite olika typer av holkar!

Vill du snickra en holk för mesar, starar, fladdermöss eller kanske bin? Hasse berättar om olika önskemål när det gäller boende i naturen.

Målet är att alla har en färdig holk med sig hem då det råder en stor brist på naturliga bohål eftersom vi tar bort så mycket död ved ur skogarna. Holkarna fungerar även som övernattningsutrymmen för fåglar som stannar kvar över vintern.

Var och en tar med sig eget kaffe och tilltugg till fikapausen.

Antalet deltagare är begränsat, plats meddelas vid anmälan.

Anmälan senast måndag den 1 februari till Hasse Nordin (se sidan 2).

ÅRSMÖTE

Tisdag den 2 mars kl. 19.00–ca 21.00

Program meddelas senare på vår hemsida.

Efter program och fika följer årsmötet som är öppet för alla medlemmar.

Välkomna!

Plats: Ytterbystugan, Östra Banvägen 78 i Roslags Näsby.

Motioner ska lämnas till styrelsen senast den 2 februari 2021.

Delta i och lär mer om skötseln av Viggbyholms ekbacke

Söndagarna den 7 och 21 mars kl. 09.30–12.30

Vi fortsätter höstens arbete i detta för Täby unika bestånd av jätteekar, som finns ca 400 m söder om Viggbyholms gård. Det är en värdefull ädellövskog, som har hotats av igenväxning.

Arbetet med de försiktiga skötselåtgärderna samordnas av Täby Naturskyddsförening och Täby Hembygdsförening. Kom med och delta de dagar som passar dig!

Ta med något gott till fikapausen och gärna en såg eller sekator för buskar och grenar. För mer information ring Einar Fries (se sidan 2)!

Fortsättning på skötsel av Viggbyholms ekbacke

Söndag den 21 mars kl. 09.30–12.30 se text ovan.

Vandra längs den planerade kraftledningen i Stolpaskogen

Lördag den 27 mars eller söndag den 28 mars kl. 10.00

Vi vandrar längs den nya kraftledningen som ska gå från Hagby genom Stolpaskogen ner till Täby Centrum. Tanken är att på vissa av kraftledningsgatorna plantera växter så att den biologiska mångfalden gynnas och på sätt skapa spridningsvägar för insekter

Vi kanske även hinner stanna vid några av forten längs den gamla ”korvlinjen”.

Ta med fika till rasten.

För anmälan ring Kathrin Wemgård torsdag den 25 mars (se sid 2).

Vandra längs Stolpaledan i Stolpaskogen

Lördag den 17 april eller söndag den 18 april kl. 10.00

Stolpaleden är en led på cirka 3 kilometer genom Stolpaskogens natur och kulturhistoria. Längs leden finns 14 informationsstolpar som beskriver platserna. Vi ska följa leden från Ensta krog .

Ta med fika till rasten.

För anmälan ring Kathrin Wemgård torsdag den 15 april (se sid 2).

Nordiska Kusträddardagen

Lördagen den 8 maj kl. 10.00

Ordnas i samarbete med 'Håll Sverige Rent', se TNFs hemsida.
Vi plockar skräp längs med Täbys strand mot Värtan.
Tag med eget fika att njuta av efter utfört arbete.

Plats: Näsaängsbadet i Näsby Park.

Lär dig att känna igen de vanligaste fåglarna

Lördag den 15 eller söndag den 16 maj kl. 10.00–12.00

Nybörjare i fågelskogen? Då är du välkommen att följa med Hasse Nordin på en introduktionsutflykt till fåglarnas spännande värld. Här lär vi oss att se skillnad på talgoxe och blåmes, vi lär oss att känna igen de vanligaste fågellätena och övar oss i att hitta fåglarna med kikaren. Ta gärna med dig en kikare om du har, annars får du låna en och provkika i Hasses tubkikare. Ta med något gott till fikarasten. Vi träffas vid Ullna Strand.
Anmälan till Hasse Nordin torsdag den 13 maj (se sidan 2).

Biologiska mångfaldens dag

Lördag den 22 maj

Ordnas i samarbete med annan krets, se TNF's hemsida.

FN utsåg 2002 den 22 maj till den internationella dagen för biologisk mångfald.

Besök i Hagby ekopark

Lördag den 22 eller söndag den 23 maj kl. 10.00

För inte så länge sedan fanns det en grund slättsjö på platsen där nu den konstgjorda kullen Hagby ekopark ligger. Vi studerar hur växtligheten utvecklas, samtidigt som vi följer upp det intressanta fågellivet.

Anmälan till Hasse Nordin (se sidan 2) torsdag den 20 maj.

Lär dig att känna igen de vanligaste ängsväxterna

Datum bestäms senare, troligen i slutet av maj eller början av juni

Gullviva, mandelblom, kattfot och blå viol känner vi alla igen från Taubes visa, men hur ser de ut i verkligheten? Välkommen att följa med på en tur bland våra vanligaste ängsväxter. Utflykten arrangeras i Skålhamra kvighage tillsammans med Täby Hembygdsförening.

Datum: Meddelas senare via vår hemsida.

Information och anmälan till Hasse Nordin (se sidan 2).

► Kalendarium september 2020–augusti 2021

Hösten 2020

Slutet av aug/början av sept	Mindfulnessvandring
Lörd 12 sept eller sönd 13 sept	Vandra längs kraftledningen i Rösjön
Lörd 26 sept	Så tar Täby hand om dagvattnet
Lörd 3 okt eller sönd 4 okt	Spaning efter höstens flyttfåglar
Sönd 11 okt	Delta i och lär mer om skötsel av ekar i Viggbyholms ekbacke
Lörd 17 okt, uppskjuten till 2021	Temadag i Näsby Parks C
Sönd 8 nov	Fortsättning på skötsel av ekarna i Viggbyholms ekbacke
Tisd 1 dec	Adventskaffe med bildföreläsning

Våren 2021

Sönd 7 februari	Täby Holkhögskola
Tisd 2 mars	Årsmöte
Sönd 7 mars	Delta i och lär mer om skötsel av ekar
Sönd 21 mars	Fortsättning på skötsel av ekarna i ekbacken
Lörd 27 mars eller sönd 28 mars	Vandra längs nya kraftledningen i Stolpaskogen
Lörd 17 april eller sönd 18 april	Vandra längs Stolpaleden i Stolpaskogen
Lörd 8 maj	Nordiska Kusträddardagen
Lör 15 eller sön 16 maj	Lär dig att känna igen de vanligaste fåglarna
Lör 22 eller sön 23 maj	Besök i Hagby ekopark
Slutet av maj - början av juni	Lär dig att känna igen de vanligaste ängsväxterna

Returadress:

~~Täby Naturskyddsförening
c/o Kathrin Wemgård
Armébacken 16
187 64 Täby~~

Välkommen att följa med oss ut!

Fotot på framsidan av hägern vid Rönningesjön är taget av Kathrin Wemgård.
Bilden nedan är från Ullna Strand och taget av Cecilia Wemgård.

Se kalendarium på sid 15.

Vill du bli medlem i Naturskyddsföreningen?

Gå in på vår hemsida <https://taby.naturskyddsforeningen.se/>
och tryck på den gröna knappen med texten '**BLI MEDLEM NU**'
eller ring **Naturskyddsföreningens kansli 08-702 65 00**